

Sisällysluettelo

TA, 7.10.2019 09:30, Pöytäkirja

§ -2 Pöytäkirjan kansilehti (osallistujat)	1
§ 28 Tutustuminen uuteen päiväkotiin sekä teknisen johtajan ajankohtaiskatsaus	2
§ 29 Koulutoimen ajankohtaiskatsaus	3
§ 30 Arviointikertomuksen 2018 vastineet	4
Liite: Koululautakunnan vastine 26.9.2019	5
Liite: Kunnanhallituksen vastine 2.9.2019	6
Liite: Vapaa-aikalautakunnan vastine 25.9.2019	8
Liite: Ymparistotoimen (rakennustarkastajan) vastine 26.9.2019	9
§ 9998 Oikaisuvaatimusohjeet	10

Kokousaika: Maanantai 07.10.2019 kello 09.30 – 12.30

Kokouspaikka: Linnunlaulun päiväkotia + kunnanhallituksen huone

Saapuvilla olleet:

Jäsenet:

Varajäsenet:

☒

Pärkkä Annu

pj.

☐

Eskola Ilse

(kv 31.1.2019 § 4)

☒

Jussila Mauno (kv 20.6.2018 § 38) vpj. – 12.00, § 29

☐

Autio Markku

☒

Hakala Airi

☐

Alakangas Ari

☒

Sipilä Terttu

☐

Pyykkö Salli

(kv 26.4.2018 § 25)

☒

Voltti Heikki

☐

Kinnunen Juha

Muut saapuvilla olleet:

☒

Vanhatupa Asko

JHTT-tilintarkastaja, BDO Auditor Oy

☒

Hankonen Paavo

tekninen johtaja

(paikalla klo 9.30 – 10.47 § 28)

☒

Saarenpää Matti

koulutoimenjohtaja

(paikalla klo 10.50 – 12.00 § 29)

☐
☐

Laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä päätöksentekotapa:

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Kaikki asiat käsiteltiin varsinaisessa kokouksessa.

Käsitellyt asiat:

Pykälät: 28 – 30

Sivut: 1 – 7

Pöytäkirjan tarkastajat:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Voltti Heikki ja Hakala Airi.

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus:

Annu Pärkkä
puheenjohtaja

Asko Vanhatupa
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus:
Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Pöytäkirja on tarkastettu sähköisesti 9.10.2019

Heikki Voltti

Airi Hakala

Pöytäkirjan nähtävänäpito:

Pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa maanantaina 14.10.2019.

Päivi Pöllä
arkistosihteeri

TUTUSTUMINEN UUTEEN PÄIVÄKOTIIN SEKÄ TEKNISEN JOHTAJAN AJANKOHTAISKATSAUS

Tarkastuslautakunta 7.10.2019 § 28

Käydään tekninen johtaja Paavo Hankosen johdolla tutustumassa uuteen Linnunlaulun päiväkotiin ja sen jälkeen käsitellään teknisen toimen muita ajankohtaisia asioita kunnanhallituksen huoneessa. Ennen kokousta extranetissä on luettavissa teknisen johtajan täyttämä esitietolomake vuoden 2019 arviointikertomukseen valituista teknisen puolen painopistealueista.

Puheenjohtajan päätösehdotus: Lautakunta tutustuu uuteen päiväkotiin. Ajankohtaiskatsaus merkitään tiedoksi.

Päätös: Tarkastuslautakunta merkitsi tiedoksi päiväkodin esittelyn ja teknisen toimen ajankohtaiskatsauksen.

Lisätietoja: puheenjohtaja Annu Pärkkä, p. 050 4045 484
etunimi.sukunimi@sievi.fi

KOULUTOIMEN AJANKOHTAISKATSAUS

Tarkastuslautakunta 7.10.2019 § 29

Ennen kokousta extranetissä on luettavissa koulutoimenjohtaja Matti Saarenpään täyttämä esitietomake vuoden 2019 arviointikertomukseen valituista koulutoimen painopistealueista.

Puheenjohtajan päätösehdotus: Ajankohtaiskatsaus merkitään tiedoksi.

Päätös: Tarkastuslautakunta merkitsi koulutoimen ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

Jäsen Mauno Jussila poistui kokouksesta klo 12.00 asian käsittelyn jälkeen.

Lisätietoja: puheenjohtaja Annu Pärkkä, p. 050 4045 484
etunimi.sukunimi@sievi.fi

ARVIOINTIKERTOMUKSEN 2018 VASTINEET

Tarkastuslautakunta 7.10.2019 § 30

Tarkastuslautakunta pyysi eri hallintokunnilta vastineet vuoden 2018 arviointikertomuksessa esille nostamiinsa asioihin syyskuun loppuun mennessä. Vastineet ovat extranetissä luettavissa.

Puheenjohtajan päätösehdotus: Lautakunta käy lävitse saamansa vastineet sekä esittää ne valtuustolle käsiteltäväksi.

Päätös: Tarkastuslautakunta merkitsi tiedoksi saadut vastineet ja päätti esittää ne valtuustolle käsiteltäväksi.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että vastineissa ei ole jo toistamiseen otettu kantaa Louekeskuksen toiminnan kehittämissuunnitelman päivittämiseen.

Lisätietoja: puheenjohtaja Annu Pärkkä, p. 050 4045 484
etunimi.sukunimi@sievi.fi

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS 2018Koululautakunta 26.9.2019 § 56

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2018 (valmistunut 20.5.2019) käytiin läpi kokouksessa ja koulutoimen voitiin todeta hoitaneen asioita pääsääntöisesti hyvin. Koulutoimelle osoitetussa osiossa oli ehdotus Lukion toiminnan kehittämistä yhteistyössä ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa. Asian todettiin olevan jo kunnossa vuosia jatkuneen yhteistyön kautta.

Arviointikertomuksessa erityisesti kuntoon saatettava asia oli kyläkoulujen kolmiportaisen tuen saatavuus sekä siinä esiintyneet puutteet tuen turvaamisessa oppilaille.

Talousarviovuoden 2018 osalta asiaa on jonkin verran pohjustettu jo aiemmin, mutta suurimpana yksittäisenä tekijänä ovat olleet puutteet viiden alakoulun yhteisen kiertävän erityisopetuksen tarjoamisessa sekä koulunkäynninohjaajien riittämättömässä määrässä suhteessa nykyiseen oppilasainekseen. On muistettava että kolmiportaiseen tukeen kuuluu erityisen tuen lisäksi tehostettu ja yleinen tuki, joissa keskeisenä tukimuotona on mahdollisuus koulunkäynninohjaajien käyttöön luokkatilanteessa opetustapahtuman eriyttämiseksi. Viiden alakoulun yhteisen kiertävän opetuksen järjestelyjen muuttaminen oli vuoden 2018 lopulla suunnitelmissa kireästä taloustilanteesta huolimatta. Myös koulunkäynninohjaajien resurssien lisäys seuraavalle vuodelle oli suunnitelmissa, mutta siltä osin koulutoimelta vaaditut laajat säästötoimenpiteet olivat estämässä resurssien lisäämistä.

Vuoden 2019 tilanne: Viiden alakoulun yhteisen kiertävän erityisopettajan virka on voitu laittaa avoimeksi. Nykyetken tilanne viidennen hakukierroksen ollessa käynnissä näyttää, että ainakin 2 kelpoista hakijaa virkaan on löytynyt. Koulunkäynninohjaajapulaa helpottaa hieman yksi kunnalle täysin kustannukseton (Kevan kustantama) oppisopimuspohjainen koulunkäynninohjaaja sekä kahden koulun yhteisen ohjaajaresurssin kohdentaminen yhdelle koululle. Talousarvio ei ole mahdollistanut muita resurssilisäyksiä.

Koulutoimenjohtajan päätösehdotus: Koululautakunta

1. ottaa asian lisäasiana käsittelyyn
2. hyväksyy tarkastuslautakunnalle esitettäväksi edellä olevat perustelut toimenpiteineen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Lisätietoja: Koulutoimenjohtaja Matti Saarenpää, p. 044 4883 247
etunimi.sukunimi@sievi.fi

Sievin kunnan tarkastuslautakunnalle arviointikertomuksessa esitetyn johdosta

Edellisten vuosien arviointikertomusten johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Kunnan www-sivuja ollaan uudistamassa yhteistyössä Joki ICT:n kanssa. Uudet nettisivut on tarkoitus julkaista marraskuun alkupuolella. Uusille sivuille tullaan yhdistämään kunnan, Asunto Oy Sievin Jussin sekä Kiinteistö Oy Kenkäkankaan asunnot. Sivusta tehdään toiminnoiltaan ja esitystavaltaan selkeät, esim. tiedot kaikista vapaista ja vapautuvista asunnoista löytyy samalta sivulta.

Kiinteistö Oy Kenkäkankaan ja Kiinteistö Oy Sievin kaupp- ja palvelukeskuksen tilintarkastusyhteisönä vuonna 2019 on BDO Oy. Konserniyhteisöjen tilintarkastusyhteisön valinta voi ajoittua ajankohtaan, jolloin kunnan tilintarkastusyhteisö ei ole vielä tiedossa (optiovuoden/-vuosien käytöstä ei vielä päätöstä, kilpailutus). Hallintosääntöä ollaan uudistamassa ja uudistettu/korjattu ja se on tarkoitus tuoda valtuuston käsittelyyn mahdollisesti jo syksyn aikana. Hallintosääntöön tullaan kirjaamaan, että kuntalain mukaisesti kunnan tilintarkastusyhteisö toimii tytäryhteisöjen tilintarkastusyhteisönä. Tilanteissa, jolloin kunnalla ei vielä tilintarkastusyhteisöä ole valittuna, tytäryhteisö voi kuntalain ja hallintosäännön nojalla todeta tulevalle vuodelle tilintarkastusyhteisön olevan sama kuin kunnalla. Tilintarkastusyhteisön kilpailutus olisi hyvä aikatauluttaa siten, että tilintarkastusyhteisö olisi tiedossa jo tarkastusvuoden alusta.

Sähköisen mainostauluun on pitkällisen etsinnän tuloksena löytynyt tarvittavia komponentteja ja taulu on saatu kokonaan käyttökuntoon kesäkuun alkupuolella.

Sievin Perhepalvelukeskus

Vuoden 2018 tavoin myös vuonna 2019 kunta on panostanut kuntalaisten hyvinvoinnissa ennaltaehkäisevään toimintaan lapsiperheiden palvelujen osalta mm. Perhepalvelukeskukselle annetun tuen muodossa. Toiminnalla tuotetaan lapsiperheiden kotipalvelua, lapsiparkkia ja kaikille avoimia perhekerhoja. Kunnanhallitus on asettanut määrärahalle käytösäännöt ja Sievin Perhepalvelukeskus on toimittanut kuukausiraportin sovitusta tunnusluvusta ja toimintatiedoista (tehtyjen kotikäyntien määrä, osa- tai kokopäiväisyyden ja pääasiallisen syyn määritellyistä kriteereistä). Kunnanjohtaja on ohjannut Perhepalvelukeskuksen toiminnan ja Peruspalvelukuntayhtymä Kallion kotipalvelun yhteensovittamista.

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio

Peruspalvelukuntayhtymä Kalliolla on järjestämisvastuu Sievin kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista. Kustannuskehitys Sievin palvelujen osalta on ollut maltillinen. Tämä johtui pitkälti erikoissairaanhoidon arvioitujen kustannusten alittumisella ja oma vaikutuksensa on ollut myös kunnan omalla ennalta ehkäisevällä toiminnalla. Erikoissairaanhoidon kustannukset voivat vaihdella suurestikin vuosien välillä ja ovat siten hankalasti arvioitavissa. Kunnan oman toiminnan ja ennaltaehkäisevän työn vaikutuksia Kallion kustannusrakenteeseen on erittäin haastavaa mitata/ todentaa. Euromääräisiä vaikutuksia paremmin ennaltaehkäisevän työn ja hyvinvointityön vaikutukset näkyvät hyvinvointikertomuksen mittareissa ja toteumissa.

Kunnan hallinto-organisaatio ja palvelurakenne

Vuoden 2019 talousarviossa valtuusto on määritellyt suunnitelmakauden 2019-2021 tavoitteeksi kunnan hallinto-organisaation ja palveluverkon toiminnan tehostamisen. Tavoitteen pohjalta järjestettiin valtuustoseminaari 28.2.2019 ja kehittämistyötä jatkamaan kunnanhallitus nimesi strategia-, hallinto- ja palveluverkkotyöryhmät. Työryhmät tuovat työn pohjalta syntyneet esitykset kunnanhallituksen käsittelyyn huhtikuussa 2020. Työryhmien mietinnässä on kunnan koko toiminta ja toimintaympäristö, mm. kuntastrategian, hallinto-organisaation ja hallintosäännön päivitys ja uudistaminen ja palvelurakenteen kehittäminen. Hallintokuntien, myös vapaa-aikatoimen, osalta tullaan toimintoja tarkastelemaan ja kehittämään mahdollisimman tarkoituksenmukaisiksi ja tehokkaiksi.

Henkilöstö

Henkilöstön terveysperusteiset poissaolot ovat kasvaneet vuoteen 2017 verrattuna 1,5 pv/htv ollen 17 pv/htv. Luvussa on mukana hyvin pitkäaikaisia terveysperusteisia poissaoloja, joihin työnantajan keinoin ei olisi voitu vaikuttaa. Kun yli 90 päivää kestäneet poissaolot eliminoidaan laskelmasta, niin luvuksi tulee 12 pv/htv. Tämä luku kertoo paremmin todellisesta tilanteesta. Kunnassa on käytössä aktiivisen tuen ja työkyvyn hallinnan toimintamalli. Työkykyä ylläpitävän toiminnan suunnitelma tehdään vuosittain yhdessä yhteistyökomitean/työsuojelutoimikunnan kanssa.

Vapaa-aikalautakunnan vastine

Tarkastuslautakunta kirjoittaa arviointikertomuksen vapaa-aikalautakunnan osuudessa, että se kiinnittää huomiota asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Lautakunta on pyynnöstä myöhemmin täydentänyt, että se oli odottanut liikuntastrategian mainitsemista tilinpäätöksessä. Tarkastuslautakunta on painottanut strategista johtamista tarkastusvuonna.

Tilinpäätöstekstillä vapaa-aikalautakunta on vastannut siihen, miten vuoden 2018 talousarviossa asetetut tavoitteet ovat toteutuneet. Sitovana tavoitteena on ollut pitää liikuntapaikat hyvässä kunnossa oikeaan aikaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ja tarjota näin kuntalaisille hyvät ja monipuoliset mahdollisuudet liikunnan harrastamiseen. Lisäksi tavoitteena on kannustaa kaikenikäisiä kuntalaisia liikkumaan ja huolehtimaan terveydestään. Toisena tavoitteen on ollut tukea ja tehdä yhteistyötä yhdistysten kanssa sieviläisten aktivoimiseksi. Lisäksi tavoitteena on ollut aloittaa valmistelut 2021 Maakuntaviestin järjestelyihin liittyen.

Kunnanvaltuustossa 23.3.2017 §13 hyväksytyssä Sievin kunnan liikuntastrategia 2020 on kolme päätavoitetta, joille on asetettu yksityiskohtaisemmat osatavoitteet toimenpiteineen. Päätavoitteet ovat monipuolisen liikunnan mahdollistaminen, ihmisten kiinnostuksen lisääminen liikuntaa kohtaan ja liikuttajien hankkiminen.

Siitä huolimatta, että vuoden 2018 talousarviotekstissä ei ole mainittu Sievin kunnan liikuntastrategiaa 2020 eikä tämän vuoksi myöskään tilinpäätöksessä 2018, liikuntastrategiaa on noudatettu. Tavoitteet talousarvioon on asetettu strategian mukaisesti ja tavoitteet on pääosin saavutettu.

VASTINE ARVIOINTIKERTOMUKSEEN 2018

Tarkastuslautakunta pyytää arviointikertomuksessa 2018 ympäristötoimelta selvitystä ympäristökatselmuksen johdosta annettujen huomautusten ja kehotusten toteutumisesta. Elokuussa 2018 suoritettun ympäristökatselmuksen jälkeen, lautakunta päätti lähettää ympäristösihteerin esityksessä toimenpidekehotuksia yhteensä 16 eri kiinteistön omistajalle.

Ympäristösihteerin ja rakennustarkastajan suorittivat 2.9.2019 tarkastuskierroksen, joka kohdistui pelkästään kehotuksen saaneeseen kuuteentoista kiinteistöön. Kierroksella todettiin kuuden kiinteistön omistajan noudattaneen saamaansa kehotusta täysin, ja lisäksi yhden todettiin suoriutuneen siitä osittain. Yhdeksän kiinteistön tilassa ei ollut tapahtunut muutosta. Aiempien vuosien ympäristökatselmuksiin verrattuna suhteellista toteutumaa voidaan pitää hyvänä.

Lautakunta päättää vielä kuluvan vuoden aikana jatkotoimista, koskien niitä kiinteistöjä joiden omistajat eivät ole noudattaneet lautakunnan antamaa kehotusta. Hallinnollisten pakkokeinojen proseduurissa tämä merkitsisi uhkasakon asettamisvaiheen kuulemistä. Kehotusta hyväksytysti noudattaneille kiinteistönomistajille lautakunta lähettää kirjeen suoritetusta tarkistuskäynnistä ja sen tuloksesta.

26.9.2019

Harri Häivälä
rakennustarkastaja

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen
perusteet

Seuraavista päätöksistä ei Kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 28 - 30

Koska päätöksestä voidaan tehdä Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät:

Hallintolainkäyttölain (586/1996) 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaati-
musviranomai-
nen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax

Sievin kunta/Tarkastuslautakunta
Haikolantie 16
85410 Sievi
kirjaamo@sievi.fi
fax: (08) 4883 100

Pykälät:

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Oikaisuvaati-
muskirjelmän
sisältö ja
toimittaminen

Ks. jäljempänä

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen..		
Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax		
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus Käyntiosoite: Isokatu 4, Oulu Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu	puh: 029 56 42800 (vaihe)	
sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi fax: 029 56 42841		
Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet .		
Kunnallisvalitus, pykälät:		Valitusaika 30 päivää
Hallintovalitus, pykälät:		Valitusaika ____ päivää
Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Pykälät:	Valitusaika ____ päivää
Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.		

Oikaisuvaatimus-/valituskirjelmän sisältö ja toimittaminen

Oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava	
– päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – muutosvaatimuksen perusteet	
Oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan nimi ja kotikunta. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen/valituksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle/valittajalle voidaan toimittaa.	
Valittajan/oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus-/valituskirjelmä. Oikaisuvaatimuskirjelmään/valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys oikaisuvaatimus-/valitusajan alkamisen ajankohdasta. Oikaisuvaatimuskirjelmään/valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä/valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin Hallintolain (434/2003) 12 §:ssä/HLL (586/1996) 21 §:ssä säädetään.	
Oikaisuvaatimusasiakirjat/valitusasiakirjat on toimitettava oikaisuvaatimus-/valitusviranomaiselle viimeistään oikaisuvaatimus-/valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimus/valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa asiakirjat toimittaa viranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Asiakirjat toimitetaan viranomaisen asiointiosoitteeseen lähettäjän omalla vastuulla. Tämä voidaan tehdä myös postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimus-/valitusajan päättymistä.	
Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät
Valitusasiakirjat on toimitettava: ¹⁾ nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät
Lisätietoja	Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 1.1.2019 alkaen vireille tulevissa asioissa 260 euroa (Tuomioistuinmaksulaki 1455/2015). Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei lain 9 §:n nojalla peritä. Maksua ei myöskään peritä lain 5 §:ssä erikseen säädetyissä asioissa eikä saman pykälän 15-kohdan perusteella myöskään asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi. Maksuvelvollinen on lain 6 §:n nojalla vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.
Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.	

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.